# GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 zlr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 zlr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

**№ 301.** Wtorek 31. grudnia 1850. **Rok bieżący gazety 39.**



**PRZEGLĄD.**

Monarchya Austryacka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Turcya. — Indye wschodnie. — Rzecz domowa. — Wiadomości handlowe.

## Monarchya Austryacka.

### Rzecz urzędowa.

**Wiedeń,** 27. grudnia. Dnia 28. grudnia 1850 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany CLXI. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa, a to tak w niemieckim języku osobno, jakoteż we wszystkich podwójnych wydaniach, wyjąwszy romanskie.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 470. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 2. grudnia 1850, o zapytaniu, który urząd mają publiczne władze i partye zawiadamiać o obowiązanych do należytości według ustawy z 9. lutego 1850 sprawach prawnych i urzędowaniach, i o potrzebnych do tego zamiaru i w celu wymiaru należytości podaniach i alegatach.

Nr. 471. Dekret ministerstwa finansów z 17. grudnia 1850, którym się ogłasza postępowanie z wylosowanemi dnia 16. grudnia b. r. banknotami niemieckiemi po 6 krajcarów serya i litera nr. 1.

Nr. 472. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z 18. grudnia 1850, którem w razie przyaresztowania urzędników lub sług kolei żelaznych, telegrafów rządowych i poczty, przepisuje się podać niezwłocznie uwiadomienie do ich bezpośrednich przełożonych.

Nr. 473. Cesarskie rozporządzenie z 20. grudnia 1850, którem się nakazują niektóre odmiany w patencie z 4. marca 1849 (uzupełniający tom dziennika ustaw państwa nr. 153) o urządzeniu dziennika ustaw państwa i o początkowym, obowiązującym dniu publikowanych przezeń ustaw i rozporządzeń, i zaczawszy od 1. stycznia 1851 w prawomocność wchodzą.

Z tym zeszytem będzie oraz wydany i rozesłany *sześćdziesiątypierwszy zeszyt dodatkowy*, zawierający najuniżeńszy projekt ministra sprawiedliwości do powyższego w 161 zeszycie powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa pod nr. 473 zawartego cesarskiego rozporządzenia.

Dnia 24. grudnia 1850 wydano i rozesłano halicko-ruskie-niemieckie wydanie ogłoszonego dnia 5. listopada tymczasowie tylko w niemieckim języku 164. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa, którego dnia 14. grudnia 1850 wyszło czesko-, włosko-, madjarsko-, kroacko-, serbsko- i romańsko-niemieckie wydanie, a dnia 16. grudnia 1850 słoweńsko-niemieckie podwójne wydanie.

Dnia 23. grudnia 1850 wydano i rozesłano włosko-niemieckie podwójne wydanie publikowanego dnia 10. stycznia 1850 tymczasowie tylko w niemieckim języku osobno, a dnia 25. maja 1850 w słoweńsko-niemieckiem podwójnem wydaniu VI. zeszytu powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa.

Przegląd treści zawartych w 146. zeszycie pod nr. 436 i w 6. zeszycie pod nr. 9. dekretów, dany był już przy ogłoszeniu o ich wydaniu w języku niemieckim.

---

**Czerniowce.** 19. grudnia. Wyrokiem sądu wojennego skazany został ekonom Wincenty *Solecki*, rodem z Jawcza, cyrkułu Brzeżańskiego, 30 lat mający, religii rz. kat., bezżenny, za mowy obrażające majestat, tudzież za przekroczenie paszportowe przez zaniedbane odnowienie zgasłego paszportu, na trzymiesięczny areszt w kajdanach, a wyrok ten potwierdzony ogłoszono i wykonano dnia dzisiejszego. — Z polityczno-wojskowej sekcyi śledczej Nr. 4.

---

**Czerniowce.** 19. grudnia. Wyrokiem sądu wojennego skazany został ekonom Antoni *Malecki*, rodem z Kozłowa, cyrkułu Brzeżańskiego, 39 lat mający, religii rz. kat., żonaty, ojciec 6 dzieci za rozsiewanie szkodliwych i niepokojących pogłosek, ze względu na jego niewinną rodzinę i jego dotychczasowe przyzwoite postępowanie na trzytygodniowy areszt w kajdanach, a wyrok ten potwierdzony ogłoszono i wykonano dnia dzisiejszego.

Z polityczno-wojskowej sekcyi śledczej Nr. 4.

### Sprawy krajowe.

(Konferencye w Drezdnie.)

**Wiedeń,** 27. grudnia. *Lloyd* pisze: Dowiadujemy się z dobrego źródła, że kwestyę względem marszu wojsk egzekucyjnych do Holsztynu już załatwiono na konferencyach w Drezdnie. Prusy przyzwoliły na ich pochód przez swoje terytoryum. Jakoż niezwłocznie udadzą się koleją żelazną przez Magdeburg na miejsce przeznaczenia.

(Udział Austryi w wystawie Londyńskiej.)

**Wiedeń,** 26. grudnia. Angielski dziennik *Morning Chronicle* zawiera o uczestnictwie Austryi w londyńskiej wystawie co następuje:

Miło nam donieść, że Austrya przy wystawie londyńskiej zajmować będzie stanowisko odpowiedne jej korzystnemu jeograficznemu położeniu i jej randze między wielkiemi narodami. Ci z naszych czytelników, którzy tylko słyszą o uzbrojeniach wojennych Austryi, zdziwią się zapewne nie mało dowiadując się, że liczba austryackich poddanych dających wyroby swoje na wystawę londyńską dochodzi blisko tysiąca. Ponieważ ogólna suma uczestników wystawy wynosić będzie mniej więcej 15,000, przypada więc na Austryę pietnasta część. Gotowość, z jaką Austrya z samego początku przedsiębierstwo to popierała, była bardzo pocieszająca i niewątpimy, że korzyści, które z tak żywego udziału wynikną dla rękodzielni austryackich równie jak dla powszechnego postępu industryi, zupełnie odpowiedzą liberalności i gorliwości rządu austryackiego w tej sprawie. Mianowicie co do wyrobów śklannych i jedwabnych, powiada dalej ten dziennik, niebędzie miała Austrya prawie żadnego współzawodnika. Jedwab włoski i węgierski pielęgnowany w ostatnich czasach z tak pomyślnym skutkiem jaśnieć będzie przy tej sposobności obok produktów wschodnio-indyjskich i chińskich. *(Ll.)*

(Wiadomości potoczne z Wiednia.)

**Wiedeń,** 27. grudnia. Król. bawarski konzul Fryderyk *Hagedorn*, przejeżdżał tędy wczoraj do Filadelfii.

— C. k. minister oświecenia i nauk publicznych Leon hrabia *Thun* wyjechał do Pragi.

— Ces. rosyjski kamerjunker Alexy *Paszkiewicz* przejeżdżał tędy wczoraj do Rzymu z listem Cesarza Rosyi do Papieża.

— Ces. turecki ambasador książę *Karadja* wyjechał wczoraj ze świtą do Berlina. Wszyscy obecni tutaj Turcy odprowadzali go aż do dworca kolei żelaznej.

— Dla nagłości i ważności służby ma się o aresztowaniu urzędników przy telegrafach, kolejach żelaznych i pocztach uwiadamiać niezwłocznie tyczące władze administracyjne.

— O dniu powrotu JO. księcia prezydenta ministrów nie ma dotychczas pewnej wiadomości.

(Przyjęcie dla FM. hrabi Radetzkiego.)

**Werona,** 23. grudnia. Przygotowane przyjęcie dla fm. hrabi Radetzkiego za jego przybyciem do Włoch było równie uroczyste jak i świetne. 17. zrana wyruszył cały sztab drugiego korpusu armii z hrabią Gyulai na czele do Mestre, gdzie marszałkowi przedstawiały się wszystkie cywilne i wojskowe osoby zwierzchnicze Wenecyi. Do Werony udał on się osobnym pociągiem, i przybył tam o godzinie 7½ popołudniu śród huku z dział. Na *Campo Marzo* gdzie wojska stały w paradzie, przyjęto marszałka z radośnym okrzykiem. Pomimo zdużenia i niepogody odbywał on jednak przegląd wojska; ludność niezliczona wyszła na jego powitanie i odprowadzała marszałka do jego rezydencyi, radując się tem widocznie, iż sławny marszałek objął znów rządy tej prowincyi. — Dzienniki sardyńskie utrzymują, iż lombardzcy plebani i proboszczowie subskrybowali także na pomnik dla ministra Siccardi. *Foglio di Verona* zbija wiadomość tę z dat urzędowych, mieniąc ją bezzasadną i zmyśloną.

(Wiadomości bieżące z Medyolanu.)

**Medyolan**, 23. grudnia. Urządzają tu wielki szpital garnizonowy. — Dla spraw tyczących się dozoru teatralnego mianowano tu komisyę, w której skład wchodzi pięciu literatów, a między tymi 2 duchownych. — Assygnaty skarbowe poszły znacznie w górę. Słychać, iż c. k. urzędnikom w Lombardyi i w prowincyach wenecyańskich wypłacać mają pensye znowu całkowicie w monecie brzęczącej. *(Lit. kor. austr.)*

## Anglia.

(Wiadomości potoczne z Londynu.)

**Londyn**, 19. grudnia. Lord i lady Campden przeszli z anglikańskiego na wyznanie kościoła katolickiego.

Smith O'Brien, agitator irlandzki, skazany na deportacyę do kraju Vandjemens, chciał ztamtąd do Kalifornii umknąć, lecz w chwili, w której miał wsiadać na okręt, został przez konstabla przytrzymany.

Pomyślny stan finansów Stanów zjednoczonych, o którym nadmienia poselstwo prezydenta, zrobił na tutejszą targowicę pieniężną, mianowicie na właścicieli papierów mexykańskich bardzo pomyślne wrażenie.

Dla służby pocztowej między Anglią i Brezylią statkami parowemi zawarł rząd traktat z pewnem towarzystwem prywatnem. Co miesiąc będzie odchodzić paropływ za nadejściem listów londyńskich z Southampton, wstąpi do Lizbony, Teneryfy, St. Vincent, Pernambuco, Bahia i Rio-Janeiro, zkąd będą przesyłane listy do Montevideo i Buenos Ayres.

(Wiadomości z Chin.)

Według wiadomości z Chin zdaje się, że domniemana rewolucya dla obalenia panującej dynastyi, była tylko wyprawą łupiezców bez żadnego celu politycznego. Być może, że ją wywołało przytłumienie korsarstwa morskiego, w skutek czego choroba ta rzuciła się na części wewnętrzne. *(D. R.)*

## Francya.

(Sprawa komisarza policyi Yon. — Debaty w zgromadzeniu.)

**Paryż**, 23. grudnia. Sprawa tycząca się komisarza policyi Yon niejest jeszcze załatwiona. Jeden z korespondentów dziennika *Indep. Belge* donosił wczoraj, że pan Baroche napisał list do pana Dupin, żądając dymisyi tego urzędnika, na który to list p. Dupin miał odpowiedzieć bardzo lakonicznie i w sposób wymijający. *Constitutionnel* potwierdza te fakta, podając w tym względzie notę, którą się dziś bardzo zajmowano w zgromadzeniu narodowem. W tym punkcie więc nieustaje walka między zgromadzeniem narodowem, a przynajmniej jego biurem a pałacem Elysée.

Zapowiedzianych interpelacyi względem liwerunku sukna niewniesiono na dzisiejszem posiedzeniu zgromadzenia narodowego, nastąpi to zapewne jutro. Dziś zajmowało się zgromadzenie narodowe tylko dyskusyą nad ustawą o hypotekach.

Propozycya pana Lefranc umieszczona będzie wkrótce na porządku dziennym. Pan Cambarel de Leyval poruszy niezawodnie kwestyę zastosowania ścieśnionej ustawy wyborowej do wyboru prezydenta republiki; debaty będą więc bezwątpienia bardzo ożywione. *(Indep.)*

(Wiadomości potoczne z Paryża.)

**Paryż**, 20. grudnia. Towarzystwo pana Molé liczy już 60 członków. Thiers i Cousin pracują przeciw temu towarzystwu, a dawniejszy prefekt policyi Delessert za niem. Dziennik *l'Ordre* broni zgromadzenia u hrabi Molé przeciw zaczepkom dzienników Bonapartystowskich. Nazwisko Molé samo już jest rękojmią roztropności i przywiązania do rządu. Zgromadzone towarzystwo to składa się z bardzo umiarkowanych legitymistów, starych konserwatystów i z mężów niemających wyraźnej barwy. Na najliczniejszem zgromadzeniu jego było 23 członków obecnych. Pogłoska, że zgromadzenie to zamyśla wymusić zlanie się w jedną partyę, uczynić hrabię Chambord i książąt Orleańskich mimo ich woli szczęśliwymi, a w ostatecznym razie, jeżliby się to wszystko nie powiodło, przedłużyć prezydenturę Ludwika Bonapartego, jest bezwątpienia przesadzona. Dwudziestu rozsądnych mężów nie mogą być tak zarozumiali, by całemu krajowi jak niegdyś Dr. Ludwik Veron „rozwiązanie" narzucić chcieli. Towarzystwo to jest poprostu przemijającym wypadkiem, jakie się co chwila w ciągu parlamentu pojawiają.

Dyskusya nad wnioskiem Wiktora Lefranc zaczyna się w poniedziałek. Legitymiści chcą przez Benoist d'Azy oświadczyć z trybuny, że przeciw wnioskowi głosować będą tylko pod warunkiem ścisłego rozpoznania, czyli przy zastosowaniu nowej ustawy o wyborach nie zamierzano legitymistów umyślnie naprzeciw innym partyom na złem stanowisku postawić.

Podskarbi prezydenta, pan Forestier, zaprzecza w liście napisanym do dziennika *l'Ordre*, że Allais jako policyjny ajent pałacu Elysée był zeszłego lata w Wiesbaden. Następnie ogłasza za nieprawdę, że pałac Elysée opłaca inną policyę oprócz policyi pana Carlier, i że on jest jej szefem. Proces przeciw Allais będzie wytoczony 24. grudnia nie przed przysięgłymi, lecz przed sądem policyi poprawczej. Izba instygatorska wzięła za podstawę obżałowania przestępstwo prostej potwarzy.

## Włochy.

(Depesze telegraficzne.)

**Turyn**, 23. grudnia. Francuski pełnomocnik p. His de Butenval doręczył przedczoraj królowi swój list wierzytelny.

**Ferrara**, 22. grudnia. Konferencye tyczące się wolnej żeglugi na Padzie już są ukończone, a wszyscy komisarze już odjechali. Urządzono kancelaryę centralną i wydano regulamin z instrukcyami dla urzędów poborczych.

**Rzym**, 21. grudnia. Poseł Brezylijski Monteicho przybył tu z Florencyi, książę Barberini z Ołomuńca a książę Chigi z Wiednia. Polyglota Ampere mianowany został członkiem akademii arkadyjskiej.

**Florencya**, 23. grudnia. Dekretem ministerstwa spraw wewnętrznych zakazano w Toskanii piemontski dziennik *Risorgimento*. *(Austria.)*

(Bliższe szczegóły o powodach zamknięcia uniwersytetu w Siena.)

**Florencya**, 18. grudnia. „*Corriere mercantile*" donosi o bliższych szczegółach tyczących się zamknięcia wszechnicy w *Siena*. Uczniów tych znaglano do słuchania kazań w kościele, których treść zdawała się bardziej egzaltowanym z pomiędzy nich być reakcyjną. Zamiast przytłumić w sobie swe nieukontentowanie i zachować milczenie w miejscu świętem, wszczeli oni zaraz w kościele wrzawę, z którejto przyczyny zamknięto uniwersytet, a skompromitowani uczniowie stracili jeden rok szkolny.

## Niemce.

(Depesze telegraficzne.)

**Kassel**, 26. grudnia. (1. godz. z południa.) Elektorskie huzary, artylerya i gwardya przybyli do miasta; lud powitał artylerye i gwardyę głośnemi okrzykami. Jutro spodziewany jest Elektor. — Rząd odstąpił od zamysłu żądania dla zabezpieczenia się od każdego urzędnika rewersu, iż uznaje rozporządzenia z dnia 28. września. — Wielu urzędników ministeryalnych powróciło do Kassel. *(Austria.)*

**Kassel**, 27. grudnia. *Dzisiaj około godz. 10. przybył tu książę Elektor.* Od dworca kolei żelaznej aż do placu Fryderyka utworzyły wojska kurheskie szpaler, a Austryacy, Prusacy i Bawarczycy stali w paradzie uszykowani. Wojsko kurheskie i reszta wojsk powitały księcia okrzykiem: „hurrah", a lud powitał okrzykiem radości kurheską gardę, artylerye i wojsko pruskie. *(Bresl. Ztg.)*

(Odezwa jenerała hr. Leiningen.)

**Kassel**, 24. grudnia. Jenerał hr. Leiningen wydał tu następujące obwieszczenie:

W interesie publicznej spokojności i bezpieczeństwa czuję się obowiązanym rozporządzić co następuje: Wszelki opór przeciw osobom wojskowym przy wykonaniu służby, tudzież obrażenie ich gdzie i kiedykolwiek będzie karane według wyroku sądu wojennego. Dla uniknienia podobnych przekroczeń rozporządza się: 1) Wszystkie miejsca publiczne, szynkownie, kawiarnie itd. mają być zamknięte o godzinie 9tej o ile specyalne wyjątki nie nastąpią. 2) Zbiegowiska i wrzawy po ulicach są zakazane. 3) Wszystkim nauczycielom, rodzicom, majstrom i służbodawcom nakazuje się, aby swych uczniów, swe dzieci, czeladź i chłopców terminujących nie puszczali na ulicę w nocy. 4) Podczas nocnego alarmu mają mieszkańcy tutejsi oświecić wychodzące na ulicę okna swych pomieszkań. Zwierzchność policyjna ma czuwać nad niezwłocznem ogłoszeniem i dokładnem zachowywaniem niniejszych postanowień pod własną odpowiedzialnością, a przekraczający te rozkazy będą niezwłocznie aresztowani i do kary policyjnej pociągnięci, o ile nie dopuścili się przekroczeń na wstępie wspomnionych, bo w takim razie ma nastąpić niezwłoczne aresztowanie i oddanie pod sąd wojenny.

Kassel, 23. grudnia 1850.

Cywilny komisarz związkowy dla spraw kurheskich,
hrabia **Leiningen**, feldmarszał-lieutenant.

(Izba badeńska.)

*W badeńskiej* izbie drugiej przyjęto jednogłośnie interpelacye dep. Welcker względem uporządkowania Niemiec.

(Uchwała rządów türyngskich względem wysłania pełnomocników do Drezdna.)

**Z Turyngii.** Nasze rządy spowodowane szczególnem, wydanem do nich zaproszeniem względem wysłania pełnomocników swoich na konferencye drezdeńskie, odstąpiły od dawniejszego swego postanowania względem wspólnego zastępstwa. Wysłany przeto będzie osobny do Drezdna ze strony każdego szczególnego rządu reprezentant, a mianowicie ile być może zarazem członek ministerstwa. *(Austria.)*

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 24. grudnia.)

Met. Austry. 5% — 73; 4½% —. Akcye bank. 1042. Sard. 33. Hyszp. 3% — 33½. Polskie 300 — 135½; 500 — 79⅝.

## Prusy.

(Posiedzenie kolegium książąt.)

**Berlin**, 27. grudnia. O posiedzeniach kolegium książąt mało tu słychać było w najnowszym czasie, półurzędowe dzienniki milczały, bo to co mogły były donieść nie było przyjemne. Teraz dowiadujemy się w tym względzie bliższych szczegółów z dzienników niepruskich. A mianowicie *N. Bremer Ztg.* donosi, że pełnomocnik państw turyngskich, radzca państwa *Seebeck* zapytał na jednem z ostatnich posiedzeń, czyliby rząd pruski nie zechciał przedłożyć sprzymierzonym podstawy, na których wspólnie z nimi zamyśla działać przy konferencyach. Pełnomocnik pruski przyrzekł to, ale na posiedzeniu następnem (dnia 11. b. m.) nie odpowiadał on na powtórne nalegania, co się nie mało przyczyniło do rozjątrzenia wzburzonych umysłów. Gdy oznajmiono mianowanie jenerała v. *Peucker* komisarzem dla Kurhesyi, oświadczyli pełnomocnicy reszty państw, że nie mają w tym względzie żadnych instrukcyi, a przeto nie mogą też dać za-

dnej deklaracyi. Ogromna burza powstała w zgromadzeniu, gdy pełnomocnik badeński zaproponował, ażeby zamknięto posiedzenia kolegium książąt. Wniosek ten cofnięto. *(Bresl. Ztg.)*

(Artykuł w „Neue Preuss. Ztg." o sprawie niemieckiej wyjęty z pism szwajcarskich.)

Dziennik *Neue Preuss. Ztg.* zawiera następujący artykuł, wyjęty z pism szwajcarskich:

„Doszliśmy do trzeciego stadyum kwestyi niemieckiej: pierwszą było zgromadzenie narodowe, drugą Unia, a trzecią będzie spólne działanie dwóch wielkich mocarstw, by na podstawie traktatów i równowagi związku, rozwinąć potrzebne dla przyszłości Niemiec reformy.

„Fantaści i buntownicy mówią wprawdzie tylko o upokorzeniu, jakiego Prusy doznały, a jednak mocarstwo to nie czyni nic, prócz że zrzeka się zmiennych kolei domowej wojny, by na drodze spólnego działania znowu do jedności w Niemczech powrócić. Mogłyż Prusy rozpocząć wojnę dla płonnej mary? Mogłyż swą własną egzystencyę narazić dla niepewnych i niejasnych zamiarów, które partyę gotajską cechują? Mówimy dla tego: swą własną egzystencyę, bo demokracya wszystkich krajów, to znaczy anarchya całej Europy, bądź by chciano, bądź nie, byłaby do pruskiego wojska się przyłączyła.

Prusy zrzekają się uzbrojenia dla uskutecznienia układów, odstępują od zamiarów wojny, dla postawienia się na stanowisku spólnego porozumienia. Gdzież tu jest upokorzenie? Czyliż państwa tak zwanej Unii przyrzekły powołać swe wojska dla pruskiej polityki do broni? I owszem, odmówiły tego. Gdzież są sprzymierzeńcy, którychby miały Prusy w takiej wojnie, na jaką się zanosiło? Powtarzamy to, Prusy byłyby miały po swojej stronie demokracyę, któraby tylko dla tego była wspierała to za wzór poczytane państwo konserwatywne, aby je potem tem pewniej w przepaść anarchyi wtrącić, a z niem razem Niemce i całą Europę."

(Rozporządzenie do prezydentów rządowych i jeneralnych dyrektorów poczty.)

**Berlin**, 22. grudnia. Do prezydentów rządowych i jeneralnych dyrektorów poczty wydano następujące rozporządzenie:

Na mocy §. 1. rozporządzenia z dnia 5. lipca może administracya pocztowa według okoliczności nieprzyjąć i niewykonać obstalunków na gazety i pisma czasowe. Nasz dekret z dnia 6. tego samego miesiąca wymienia przypadki, w których na rekwizycyę panów prezydentów rządowych ma administracya pocztowa z tego upoważnienia użytek zrobić. Dla uzupełnienia tego dekretu postanawiamy następnie, że nowe obstalunki na gazety lub pisma peryodyczne mają być ze strony administracyi pocztowej tylko pod tym warunkiem nadal przyjmowane, aby mogące nastąpić w ciągu abonamentu odebranie przesyłki pocztowej, mogło oraz abonament rozwiązać. Stosownie do tego należy do objaśnień i warunków ceny gazet na rok 1851 przyjąć postanowienie: że, skoro jakiej gazecie krajowej lub pismu peryodycznemu w ciągu abonamentu będzie odebrana przesyłka pocztowa, natychmiast ustaje ich dostarczanie i przesyłanie abonentom, a administracya pocztowa ma wtedy zwrócić tylko zapłaconą cenę abonamentu za zaległe na bieżący abonament numera.

Do przepisanej instrukcyą dla król. jeneralnych dyrekcyi poczt, w tomie 3. rozdziale XIV. §. 5. deklaracyi nakładców należy dodać:

„Administracya pocztowa zapłaci nakładcy w stosownych terminach *post numerando* cenę abonamentową. Jeżeliby czasopismu w ciągu abonamentu zabroniono przesyłkę pocztową, wtedy ustaje dostatecznie i przesyłanie czasopisma do abonentów i odbieranie obstalowanych egzemplarzy od nakładcy. Wtedy tylko w miarę odebranych już numerów zapłaci się nakładcy cena abonamentowa."

Berlin, 6. grudnia 1850.

Minister spraw wewnętrznych. Z rozkazu: (podpis) de *Putkamer*.
Minister handlu, rękodzieł i robót publicznych.
(podpis) von der *Heydt*.

(Wiadomość z Kassel.)

**Berlin.** Doniesienia z Kassel sięgają po 22. grudnia popołudniu; aż do tej chwili przyjęto oświadczeniem wyższego sądu apelacyjnego rozporządzenia wrześniowe za ważne i stwierdzone faktycznie; wojska bawarskie i austryackie odbyły pochód swój przez miasto: zapowiedziano przybycie dalszych wojsk; rozbrojenie gwardyi miejskiej miało nastąpić niebawem. Spodziewają się w Kassel rychłego już powrotu księcia Elektora. *(Aust.)*

## Turcya.

(Wiadomość z nad granicy dalmatyńskiej.)

**Z nad granicy dalmatyńskiej** donoszą z 21. grudnia: W Dalmacyi i na jej pograniczu panuje spokój zupełny. Z Albanii nie ma żadnych ważnych wiadomości. Szczupły oddział Czernogórców który z Niksyi wpadł był na rozbój do tureckiego Kadiluku, cofnął się ścigany przez Turków na ziemię austryacką pod *Pałkowacz* wraz z zabraną grabieżą we wsi tureckiej *Oraczowa* niedaleko twierdzy Klobuk, chcąc się tamtędy dostać znów do gór. (Dalsze wiadomości o stanie rzeczy w Mostar i o *Kawas Baszy* pomijamy, bowiem o tem doniesiono już w drodze telegraficznej.) *(Lit.Oe.C.)*

(Wiadomości potoczne.)

W bliskości Saloniki napadli rozbójnicy na jedną karawanę i zrabowali 14,000 piastrów. Kilka przytem osób raniono. Również zrabowano klasztor Prodromos; przeora, dwóch mnichów i jedną kobietę z dziecięciem zamordowano.

W Damasku i jego okolicach ukończono już pobór rekrutów: teraz wypada z kolei w Homs i Hama.

Z Bajrutu donoszą o odejściu Emira Effendi do Konstantynopolu; nowy gubernator z Aleppo, Mehement Basza wylądował z 5000 regularnem wojskiem w Alexandretta. Oddział ten idzie do Aleppo dla wzmocnienia garnizonu tamtejszego. — Rząd turecki nakazał budowanie gościńca między Bajrutem a Damaskiem, co będzie z wielką korzyścią dla wywozu obfitych ziemiopłodów Hauranu. *(Austr.)*

## Indye Wschodnie.

(Rokosz w koloniach holenderskich.)

**Z Batawii** donoszą z dnia 16. października: „Już od kilku lat osiedlali się chińscy koloniści w posiadłościach holenderskich na zachodniem wybrzeżu wyspy Borneo, a to w zamiarze kopania drogich kruszców których warstwy tam się znachodzą. Rząd nasz nie przeszkadzał w niczem tej industryi, położywszy kolonistom dwa tylko warunki: uznanie zwierzchnictwa króla Holandyi, i płacenie niewielkiej należytości podatkowej za wywożone przez nich produkta. Ludność jednak kolonii chińskich pomnożyła się tak prędko i tak znacznie, iż koloniści zaczeli się z czasem uzbrajać, urządzili milicyę, i obwarowali niektóre miejsca w swych osadach. W końcu podnieśli jawnie rokosz, i ogłosili zupełną swą niezawisłość. Jeneralny gubernator posiadłości holenderskich w Indyach usiłował wprzód dobrym sposobem nakłonić rokoszan do uległości, lecz gdy to niepomogło, zjednał sobie pomoc dwóch przywodźców krajowych w Borneo, a mianowicie naczelnika z Pontionak i z Sambas, i wysłał przeciw Chińczykom siłę zbrojną morzem i lądem. — Wojska holenderskie pod wodzą pułkownika Sorg wylądowały przy ujściu rzeki Sambas, gdzie się znajdowała główna kolumna chińska. Przypuściły potem atak na warownię zasłaniającą kolonię chińską, lecz doznały silnego oporu; wzięły ją przeto szturmem i wytępiły załogę. Po tem pierwszem zwycięztwie wyruszyły różne oddziały holenderskie posiłkowane od krajowców i majtków okrętowych do dalszych kolonii chińskich. W kolonii Pamangkat natrafiły na główną siłę rokoszan, t. j. na oddział około 3500 ludzi zbrojnych w "Jantos" (rodzaj ciężkich karabinów przez dwóch żołnierzy dzwiganych), w szable, włócznie i kosy. Przyszło tam do długiej i krwawej walki, przyczem poległo 300 a 600 raniono; reszta poszła w rozsypkę. Żywcem nie pojmano żadnego rokoszanina, bowiem bronili się oni do upadłego, i woleli raczej zginąć niżeli się poddać. Równocześnie odniosły wojska nasze zwycięztwo i na innych punktach, a dnia następnego poddali się chińscy przywodźcy władzy króla Holandyi. — Ważne te korzyści dla naszych posiadłości w zachodniej stronie Borneo musiano drogo okupić. Kilkaset holenderskich żołnierzy i majtków poległo lub zostało rannych. Pomiędzy ostatnimi znajduje się także naczelny wódz wojsk lądowych, pułkownik Sorg, któremu musiano amputować prawą nogę. — Rozmaite raporta wojenne mówią z pochwałą o męztwie Chińczyków i o ich męztwie w boju. *(D.R.)*

---

## Rzecz domowa.

## Sprawozdanie.

Czyniąc zadosyć ustawom *Lwowskiego Towarzystwa Dam dobroczynności*, podaje się do wiedzy powszechnej następujące doniesienie o stanie tegoż, jego przychodach i wydatkach od 1. stycznia 1850 do 31 grudnia tegoż roku.

*Przełożona*
Helena księżna Ponińska

*Damy wydziału*
Hr. Grabowska Olimpia
Hr. Komorowska Józefa
W. Komarnicka Joanna
JW. z hrabiów Starzeńskich Korytowska
Hr. Łosiowa Franciszka
Hr. Russocka Henryka
Hr. Starzeńska Ernestyna

*Radzca i utrzymujący kassę*
W. IM. ksiądz Kuczkowski

*Sekretarz*
W. Wacław Łobeski.

**Dobroczyńcami tegoż Towarzystwa**

którzy się znaczniejszemi datkami do jego utrzymania przyczynili, są:

Jego Excellencya ksiądz arcybiskup Baraniecki, wsparł łaskawie toż Towarzystwo ofiarą 100 złr. m. k.
Hr. Borzęcka
JW. Jabłonowska Józefa
JW. z hr. Siemieńskich Lewicka
Księżna Lubomirska Henrykowa
JW. z hr. Dzieduszyckich Pawlikowska
Księżna Ponińska Helena
Hr. Alfredowa Potocka
JW. z Sufczyńskich Rulikowska

**Członkowie Towarzystwa**

*W. Antoniewicz Rozalia
*W. Błońska
*W. Bohdan Wiktorya
*Bar. Błażowska Florentyna
*Bar. Brunicka Marya
W. Bartmańska Emilia
*Hr. Brzostowska Konstancya
*Hr. Bąkowska Antonina
*Hr. Badeni Cecylia
*Hr. Baworowska Emilia
*Hr. Baworowska Joanna
*Hr. Bobrowska Teresa
*W. Borkowski Włodzimierz
*Hr. Borkowska z Sadowskich
**Bar. Borowska Ludwika
*Hr. Caboga Wanda
*W. Cikoska Teresa
**W. Cielecka Katarzyna
**W. Christiani Grabińska
Hr. Dzieduszycka z Działyńskich

**Hr. Dzieduszycka Klaudia
W. Dąbska Tekla
*W. Dąbska Aleksandra
*Hr. Fredrowa Domicela
**Hr. Fredrowa Zofia
**Hr. Fredrowa Kordula
**Hr. Fredrowa Marya
**Hr. Fredrowa Edwardowa
*W. Fuchs Teresa
JW. Gałdecki kanonik
*Hr. Golejowska Rozalia
Marszałkowa Gromnicka
*W. Gołaszewska Felicia
**W. Gorajska Karolina
Hr. Grabowska Olympia
*W. Gurska Henryka
*W. Głogowska Anna
*Hr. Humnicka Roża
Hr. Humnicka Izabella
*Bar. Heydel Salomea
*Bar. Heydel Walerya
*Bar. Hagen
*W. Hohendorf z Cieńskich
*W. Hausner Marya
*W. Huber Tekla
*Księżna Jabłonowska Eleonora
*W. Janiszewska
Hr. Komorowska Cypryanowa
Hr. Komorowska Henryka
Hr. Komorowska Franciszka
Hr. Komorowska Józefa
Hr. Komorowski Adam
Hr. Karnicka Teofila
Hr. Karnicka Romanowa
Hr. Krasicka Izabella
*Hr. Krasicka Teofila
Hr. Krasicka Aleksandrowa
*Hr. Krasicka Edmundowa
*Hr. Kepelstadt Karolina
W. Komarnicka Joanna
*W. Kownacka Julia
*W. Kluczkowski Ksawery
*W. Kłodzińska Anna
*W. Kriegshaber Karolina
*W. Krzeczunowicz Kornel
**JW. Jenerałowa Kobyłecka
*Koperwein Fryderyka
**Ks. Lichtenstein Honorata
*Ks. Lubomirska Felicia
*Ks. Lubomirska Karolina
*Książę Lubomirski Jerzy
*Hr. Lewicka Melania
W. Lewicka Sidonia
*Hr. Łoś Aniela
Hr. Łoś Franciszka
*Hrabia Łoś Tadeusz
W. Mochnacka z Pągowskich
*W. Milikowska Emma
*Hr. Olszewska Henryka
*Hr. Orłowska Róża
Hr. Orłowska Delfina
Hr. Ożarowska Zuzanna
Ks. Ponińska Hortenzya
Książę Poniński Kalixt
*W. Pawlikowska Zofia
*W. Parzelska Ignacowa
W. Pągowska Zofia
*W. Peszyńska Emilia
Hr. Ponińska Joanna
*W. Pieńczykowska Seweryna
W. Piegłowska Helena
*W. Pisklewicz Julia
*W. Pohorecki Szczęsny
Hr. Russocka Henryka
*Hr. Russocka Izabella
W. Rosnowska Antonina
W. Rosnowska Róża
W. Rulikowska Zofia
Hr. Starzeńska Gabriela
*Hr. Starzeńska Leopoldowa
Hr. Starzeńska Józefowa
*Hr. Siemieńska Olympia
**Hr. Stadnicka Ludgarda
**Hr. Stecka Olympia
*Ks. Sapieżyna Jadwiga
*Ks. Sanguszkowa Izabella
*W. Strzelecka Alexandra
*W. Sadowska
*W. Szawłowska Eleonora
*W. Sliwińska Alexandra
*W. Strzelecki Jan
*JW. ksiądz Szeligowski
*W. Szeleszczyński Bonawentura
*W. Słyszewska Eliza
*W. Słyszewska Wiktoryna
Hr. Tarnowska Antonina
*Hr. Tyszkiewicz Felicia
W. Tarnawiecka Joanna
**W. Tworkowska Ludwika
W. Tustanowska Józefa
**W. Terenkoczy Aloiza
**Wierzchowski Edgard
*W. Wiszniewski Tadeusz
W. Wojnarowska
*Wybranowska Matylda
**Wadawska Emilia
*Wolańska Inocencia
**W. Wenzel Rózalia
W. Werner Maria
Ks. Woroniecka
**W. Żebrowska Ewelina
**JW. Żarska
**W. Zagórska Teresa
W. Zawadzka Sabina
*W. Żurakowska Józefa

Gwiazdki oznaczają roczne lub dwuroczne zaległości w przypomnieniu Szanownym Członkom Tow. Dam dobroczynności, polecając ich sercu i pamięci tyle nieszczęśliwych, którzy z ich ręki nie raz już otrzymywali pociechę i wsparcie.

*Dochody*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Zostało w kasie z roku 1849 . . . . . . . | 417 | złr. | 35 kr. |
| Zwyczajne datki od Członków Towarzystwa . . | 403 | „ | — „ |
| Dary dobroczyńców . . . . . . . . . | 320 | „ | — „ |
| Dochód z kwesty wielkiego tygodnia . . . . | 1152 | „ | 20 „ |
| Dochód z balu danego 8. stycznia . . . . . | 681 | „ | 21 „ |
| Dochód z balu danego 9. lutego . . . . . | 773 | „ | 30 „ |
| Ofiara dobroczynna JW. R. . . . . . . . . | 47 | „ | 40 „ |
| Suma . . | 3814 | „ | 46 „ |

*Wydatki*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Siostrom miłosier. z kwesty wielkiego tygodnia | 300 | złr. | — kr. |
| Miesięczne stałe datki, któremi się do 53 utrzymuje rodzin . . . . . . . . . . . . | 785 | „ | — „ |
| Na utrzymanie 15tu sierot z pomieszkaniem, wiktem, ubiorem, książkami naukowemi, materyałami do robót . . . . . . . . . . . | 790 | „ | 25 „ |
| Pensye ochmistrzyni, nauczyciela, służącej, drzewo i światło itp. . . . . . . . . . | 610 | „ | 36 „ |
| Większe wsparcia wstydzącym się żebrać . . | 357 | „ | — „ |
| Mniejsze wsparcia tymże . . . . . . . | 103 | „ | — „ |
| Suma . . | 2946 | „ | 2 „ |
| *Z porównania* wynika że zostaje na r. 1851 | 858 | „ | 2 „ |

Uczyniwszy powyższe sprawozdanie *Wydział Towarzystwa Dam dobroczynności* chce jeszcze zwrócić uwagę publiczną na Zakład wychowania ubogich dziewcząt, który w r. 1849 przez Towarzystwo założony, i jedynie tegoż staraniem utrzymywany, coraz większej nabywa ważności, i w którym już dzisiaj 15 sierot znajduje moralne wychowanie, naukę i opiekę. — Zakład ten wychowania, o ile ze strony Towarzystwa doznaje słusznie jak największego usiłowania, o tyle ze strony Szanownej Publiczności na szczególne uwzględnienie zasługiwać powinien. — Zakład bowiem taki, z żadnym innym środkiem wsparcia porównanym być nie może; gdyż chroniąc wchodzące w świat panienki od zepsucia i nędzy, daje im sposób do życia i wzbogaca towarzystwo w moralne i pracowite, bądź na ochmistrzynie do ochron, lub dozorczynie i praktyczne a uczciwe w każdym zawodzie kobiety. — Żałować tylko należy, że *Wydział T. D. D.* niemoże nadać temu Zakładowi większej rozciągłości, i że niebył w szczęśliwszych zaprowadzonym czasach, w których *znaczne* dochody dozwalały wyższych dążności i działań. Zbieralibyśmy już obecnie owoce tychże i niedoznawali niezwalczonych prawie trudności w znalezieniu światłych i dobrze myślących ochmistrzyń a następnie konieczności powierzania cudzoziemkom tak bliskich serca przedmiotów, od których ukształcenia szczęście, spokojność i pomyślność rodzin zależy.

Lwów, 28. grudnia 1850.

Przełożona:
*Helena ks. Ponińska.*
Sekretarz towarzystwa
*Wacław Łobeski.*

## Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie z 30. grudnia.)

**Lwów.** Dziś płacono u nas za korzec pszenicy 21r. 15 k.; żyta 15r. 25k.; jęczmienia 11r.; owsa 6r. 57k.; hreczki 12r.; kartofli 6r.; — cetnar siana 4r. 44k.; okłotów 3r. 4k.; sąg drzewa bukowego kosztował 34r., sosnowego 25r. 30k.; — kwartę wódki przedniej sprzedawano po 1r. 15k., szumówki po 55k. w. w. Drobiazgowa sprzedaż bez odmiany.

(Ceny targowe w Tarnowie.)

**Tarnów,** 14. grudnia. Na naszych targach z dnia 3., 6., 10. i 13. grudnia sprzedano w przecięciu korzec pszenicy po 17r. 15k.; żyta 13r. 45; jęczmienia 9r. 12k.; owsa 7r. 30k.; grochu 13r. 20k.; ziemniaków 4r. 43k.; — cetnar siana kosztował 4r. 10k., okłotów 2r. 13k.; — za sąg drzewa twardego płacono 22r. 55k., miękkiego 15r. 25k. w. w.

(Ceny targowe w obwodzie Sanockim.)

**Sanok**, 18. grudnia. Według doniesień handlowych z Sanoka, Dobromila, Liska, Rymanowa i Dynowa podajemy następujące ceny przeciętne zboża i innych furaliów, jakie istniały tamże na targach w pierwszej połowie grudnia: korzec pszenicy 19r. 10k.; żyta 16r. 40k.; jęczmienia 12r. 14k.; owsa 7r. 26k.; hreczki 12r.; kukurudzy 16r. 15k.; kartofli 6r. 22k.; — cetnar siana 2r. 52k.; — sąg drzewa twardego 12r. 44k., miękkiego 7r. 43k.; — funt mięsa wołowego 8k. i garniec okowity 4r. 23k. w. w. Nasienia konicza i wełny nie było w handlu.

## Kurs lwowski.

Dnia 31. grudnia.

| W monecie konwencyjnej. | gotówką | | towarem | |
|---|---|---|---|---|
| | złr. | kr. | złr. | kr. |
| Dukat holenderski . . . . . . . . . . . . . . | 5 | 46 | 5 | 52 |
| Dukat cesarski . . . . . . . . . . . . . . | 5 | 50 | 5 | 54 |
| Półimperyał zł. rosyjski . . . . . . . . . . . | 10 | 6 | 10 | 10 |
| Rubel śr. rosyjski . . . . . . . . . . . . . | 1 | 57 | 1 | 58 |
| Talar praski . . . . . . . . . . . . . . . | 1 | 49 | 1 | 51 |
| Polski kurant i pięciozłotówk. . . . . . . . . . | 1 | 27 | 1 | 29 |
| Galicyjskie listy zastawne za 100 złr. . . . . . . | 91 | 30 | 92 | 20 |

## Przyjechali do Lwowa.

Dnia 30. grudnia. Hr. Starzyński Stanisław, ze Złoczowa. — PP. Łodyński Ignacy, z Wiszenki. — Radziejowski Klemens, z Kłodzienka. — Tchorznicki Bogusław, z Cuculowiec. — Stecki Adolf, z Środopola. — Singer Karol, z Budynina.

## Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 30. grudnia. Hr. Karnicki Teodor, do Żółkwi. — PP. Masławski Izydor, do Nowosielca. — Łodyński Piotr, do Prusynowa.

## Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 30. grudnia:

| Pora | Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum. | Stopień ciepła według Reaum. | Sredni stan temperatury do g. 6. zr. | Kierunek i siła wiatru | Stan atmosfery |
|---|---|---|---|---|---|
| | " ''' '''' | | | | |
| 6 god. zr. | 27 5 1 | — 2° | — 1° | połud.-zachodni | pochm. |
| 2 god. zr. | 27 5 3 | — 1° | —2,6° | „ | „ śnieg |
| 10 g. w. | 27 8 6 | — 2,5° | | północ.-zachodni | „ |

## TEATR.

*Dziś:* Komedya niemiecka: „**Abenteuer der Neujahrsnacht**“ oder: „**Die beiden Nachtwächter.**“

Główny Redaktor **M. Szeniawa Sartyni.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.